

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/57 Beoordeling veilig derde land - Azerbeidzjan
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met	IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure / Fatsheet TOELT Azerbeidzjan: Informatie ter beoordeling van 'veilig derde land'
Geldig vanaf	17-04-2020
Geldig tot en met	16-10-2023

1. Aanleiding

Dit informatiebericht gaat over de beoordeling van Azerbeidzjan als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt zal in ieder geval een algemene beoordeling moeten worden gegeven waar het gaat om de mogelijkheid om asiel aan te vragen, de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaats vindt en de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land. Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor Azerbeidzjan heeft TOELT op 1 april 2020 een factsheet gepubliceerd die de basis vormt voor de onderstaande beoordeling.

Op basis hiervan heeft een beoordeling plaats gevonden van de vraag of Azerbeidzjan in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Beoordeling van Azerbeidzjan als veilig derde land:

Azerbeidzjan is partij bij de relevante mensenrechtenverdragen. In de grondwet is neergelegd dat Azerbeidzjan overeenkomstig universeel geaccepteerde internationale regelgeving bescherming (politiek asiel) kan bieden. Ook is daarin een verbod op uitzetting van personen die worden vervolgd vanwege hun politieke opvattingen en overige opvattingen die in Azerbeidzjan niet worden beschouwd als strafbaar feit, opgenomen. Daarnaast is in de Migration Code neergelegd dat vreemdelingen en staatlozen aan wie vluchtelingenstatus of politiek asiel in Azerbeidzjan is toegekend niet worden uitgezet. In de praktijk is volgens UNHCR gebleken dat in 2017 het non-refoulement principe in enkele zaken is geschonden doordat asielzoekers die terug werden gestuurd niet de mogelijkheid hebben gekregen om een formele asielaanvraag in te dienen, of een nog lopende aanvraag hadden. In twee zaken betrof het een uitleveringsverzoek van het land van herkomst aan Azerbeidzjan. Volgens het US State Department is in 2018 sprake geweest van het terugsturen van enkele Turkse leraren (gesteld Gülenisten) naar

Turkije, ondanks dat een Azerbeidzjaanse rechtbank juist in het voordeel van de Turkse leraren had geoordeeld. In 2018 zijn verder gesteld Gülenisten zonder eerlijk proces teruggestuurd naar Turkije. Ook is het volgens dit rapport in 2017 voorgekomen dat vermeende Gülenisten zijn teruggestuurd naar Turkije. Over 2019 zijn volgens de US State Department geen berichten naar voren gekomen van schendingen van het non-refoulement principe in het algemeen of van Gülenisten.

Azerbeidzjan kent een nationale asielprocedure. Volgens UNHCR is de asielprocedure weliswaar aan het verbeteren, maar voldoet de beoordeling of iemand in aanmerking komt voor vluchtelingenstatus niet aan de internationale standaarden hiervoor. UNHCR is actief in Azerbeidzjan. Er is een groot verschil tussen het aantal personen aan wie door de Azerbeidzjaanse immigratiedienst vluchtelingenstatus wordt toegekend en het totaal aantal erkende vluchtelingen door UNHCR, wat bij UNCHR veel hoger ligt. Internationale NGO's blijven rapporteren dat het asielsysteem van Azerbeidzjan inefficiënt is en niet transparant is. Volgens UNHCR hebben asielzoekers uit Tsjetsjenië of Rusland geen toegang tot de nationale asielprocedure. UNHCR heeft wel Tsjetsjenen en Russen geregistreerd als vluchteling. Volgens UNHCR worden deze Tsjetsjenen en Russen wel getolereerd om in Azerbeidzjan te verblijven, maar hebben zij zonder nationale status geen toegang tot werkgelegenheid en slechts beperkte toegang tot gezondheidszorg en overige diensten, waardoor zij in slechte omstandigheden leven. Volgens Azerbeidzjaanse wetgeving hebben erkende vluchtelingen, tenzij anders bepaald in de Grondwet, dezelfde rechten en plichten als Azerbeidzjaanse staatsburgers, zoals het recht op medische zorg en onderwijs. In de praktijk hebben enkel personen die door de Azerbeidzjaanse autoriteiten als vluchteling zijn erkend recht op gezondheidszorg, onderwijs, legaal werk en/of een overheidsuitkering. Personen die alleen door UNHCR als vluchteling zijn erkend ontberen een officiële adresregistratie. Het hebben van deze adresregistratie is voor vrijwel alle overheidsvoorzieningen een voorwaarde.

Conclusie

Op grond van het bovenstaande waaruit blijkt dat de nationale asielprocedure in Azerbeidzjan niet aan de internationaal gestelde eisen voldoet, niet voor een ieder toegankelijk is en vanwege de berichten over schendingen van het non-refoulement principe in samenhang met de gebrekkige voorzieningen voor statushouders die enkel door UNHCR zijn erkend, kan Azerbeidzjan in zijn algemeenheid niet worden aangemerkt als veilig derde land.

3. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.